

Програма

розбудови мережі водовідвідних колекторів, каналів та водостоків (розчистка річок Південний Буг, Кудрянка, Плоска, капітальний ремонт та будівництво нових водовідвідних колекторів, каналів та водостоків у м. Хмельницькому для приймання і водовідведення дощових і снігових стічних вод у водні об'єкти м. Хмельницького та Хмельницької області)

Програма розбудови мережі водовідвідних колекторів, каналів та водостоків (розчистка річок Південний Буг, Кудрянка, Плоска, капітальний ремонт та будівництво нових водовідвідних колекторів, каналів та водостоків у м. Хмельницькому для приймання і водовідведення дощових і снігових стічних вод у водні об'єкти м. Хмельницького та Хмельницької області)

Зміст програми

Розділ I.	Вступ (Загальні положення)
Розділ II.	Характеристика існуючого стану
Розділ III	Проект відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок Південний Буг, Кудрянка, Плоска
Розділ IV	Проект будівництва мережі дощової каналізації на території м. Хмельницького
Розділ V	Координація та контроль за ходом виконання Програми
Розділ VI	Очікувані результати виконання Програми
Розділ VII	Фінансове забезпечення виконання Програми
	Додаток 1. Паспорт програми
	Додаток 2. План заходів з реалізації Програми

1. Вступ

Метою розроблення та реалізації Програми є створення умов, що сприятимуть забезпеченню комфортних та безпечних умов проживання на території міста Хмельницького, відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, що розташовані на території міста Хмельницького (Хмельницької міської територіальної громади). Термін реалізації програми 2022-2026 роки.

Для досягнення цієї мети передбачається розв'язати такі основні завдання:

1. Здійснити відновлювані природоохоронні заходи, що спрямовані на відновлення гідрологічного режиму річок, поліпшення їх санітарного стану.
2. Забезпечити належне функціонування гідротехнічних споруд, каналів та водостоків.
3. Забезпечити своєчасне та в повному обсязі відведення стічних вод з територій міста під час опадів та танення снігів.

Визначені завдання передбачається розв'язати за такими напрямками:

1. Виконати роботи з розчистки русел річок та берегоукріплюючі роботи на річках та потоках.
2. Відновити існуючі та здійснити будівництво нових гідротехнічних споруд, каналів та водостоків.
3. Забезпечити реконструкцію існуючих та будівництво нових скидних колекторів.

II. Характеристика існуючого стану

Місто Хмельницький – адміністративний центр Хмельницької міської територіальної громади, до складу якої входять 24 населених пункти, це значний історичний та сучасний економічний і культурний центр Поділля. На території міста Хмельницького розташовано декілька великих водойм різного типу. Це річка Південний Буг, її притоки - річки Плоска, Кудрянка, озеро в мікрорайоні Озерна, ставки в мікрорайонах Дубове та Ружична і безліч малих струмків. Для кожної водойми характерні свої гідрологічні характеристики та антропогенне навантаження різного ступеня інтенсивності.

В геоморфологічному відношенні територія входить в склад Хмельницького плато Волино-Подільської височини. Рельєф території горбистий. Це слабо-хвильове плато з глибокими балковими пониженнями і заплавою річки Південний Буг, яка має ширину 600÷900 м, зайнята водосховищем. Згідно з Водним Кодексом України вона класифікується як велика річка. Рельєф ділянки розташування річки рівнинний з малим похилом, що сприяє високому стоянню рівня ґрунтових вод, як наслідок заболоченню та підтопленню території. На окремих ділянках русла річки Південний Буг спостерігається замулення русла та завали з деревної рослинності, існуючі підпірні споруди не виконують свої функції і в сучасному стані унеможливають регулювання режиму річки. Система водовідвідних каналів перебуває в неналежному стані, характерне замулення, засмічення твердими побутовими відходами. Гідротехнічні споруди зношені та потребують ремонтних робіт.

Правою притокою р. Південний Буг є р. Плоска, яка в нижній частині підтоплена водосховищем, заплава рівнинна, правий берег зайнятий житловою забудовою, лівий – парком культури і відпочинку ім. М. Чекмана. Значна територія центральної частини міста розташована в низині з високим заляганням рівня ґрунтових вод. Рух води у річці Плоска через підтоплення, спричинене запором води з водосховища, майже відсутній, тобто русло працює, як відстійник. Через це виникає застій води, її «цвітіння» та нестримний ріст болотяних трав. Результати локальних робіт, що проводяться з метою очищення берегів від

рослинності, приносять короткотривалий позитивний результат. Парк культури та відпочинку ім. М. Чекмана, що є «зеленою» візитівкою нашого міста, розташований на підтопленій водосховищем ділянці, для нормального росту дерев побудована осушувальна дренажна система, яка в останні роки теж потерпає від тотального підтоплення та відсутності протоку води у водосховище. Вода в руслі річки засмічена, водообмін в маловодний період практично відсутній.

Річка Кудрянка також є правою притокою р. Південний Буг і впадає в неї на 748 км від гирла. Довжина річки 23 км, площа водозбору 100,5 км². На своїй довжині вона приймає 32 притоки довжиною менше 10 км. Ріка має рівнинний характер. Долина ріки трапецеподібна, шириною 1-1,5 км. Схили в основному пологі, місцями помірно круті. Заплава річки шириною 200 м місцями заболочена, поросла чагарником та деревами. В нижній частині басейну побудовано два ставки для технічного водопостачання.

У південно-західній частині міста Хмельницького розташований один з найбільших речових ринків України, територія якого під час сильних злив потерпає від підтоплення, що обумовлено підйомом води у річці Пlosка, створенням підпору води і неможливістю скидання дощових вод через наявну систему водовідведення у річку. Виникає необхідність модернізації існуючої, або будівництва нової системи водовідведення з території ринку. Якщо враховувати, що дощові води скидають через систему водовідведення у річку Пlosка, постає нагальне питання розчищення річки Пlosка та відведення частини дощових вод через скидний колектор нижче шлюзного мосту на вул. Кам'янецька у річку Південний Буг.

На території існуючої забудови місця зон можливого підтоплення виявлені в районах Гречани, Заріччя, Лезневе, Ракове, в центральній частині міста.

Останні 20 років значно активізувалися процеси урбанізації і агломерації. Нова житлова забудова здійснюється на території міста, яка характеризується високим рівнем ґрунтових вод, на ній розташовувалася Мар'янівська відкрита водовідвідна система. Під час нового будівництва дана система частково зруйнована, тому під час випадіння понаднормової кількості опадів від підтоплення вулиць та житлових будинків потерпають цілі мікрорайони, що негативно позначається на стані довкілля, соціально-економічних умовах життєдіяльності на означеній території.

Разом з тим, для відведення дощових вод існує і система закритого водовідведення, яка складається із трубопроводів різного діаметру протяжністю 51770 м, 1800 од. дощоприймальних колодязів, 600 од. оглядових колодязів, 5 насосних станцій, 1000 м напірних трубопроводів та 1 очисної споруди; система відкритого водовідведення складається із каналів – 8000 м, канав – 4000 м, дренажних каналів – 2100 м.

В межах міста виділяється декілька територій, в межах яких визначені ділянки, де спостерігається підвищений рівень ґрунтових вод, що створює надзвичайну ситуацію під час випадіння понаднормової кількості опадів у стислі періоди часу. Складаються несприятливі, а інколи і небезпечні для життя людей умови (просади, підтоплення житлових будинків, замулення водовідвідних каналів, заболочування).

Основними причинами та факторами підтоплення м. Хмельницького є:

а) природні:

- розташування окремих територій міста, що розташовані на понижених ділянках місцевості;

- кліматичні, геоморфологічні, геологічні та гідрогеологічні (опади, ступінь дренованості товщ рельєфоутворюючих відкладів та глибина залягання регіонального водоупору);

б) техногенні:

- порушення умов стоку поверхневих вод різними видами будівництва;

- незадовільний стан природних дренажних систем (замулення озер, засипання балок, озер та каналізування малих водотоків);

- мережі водовідведення частково зношені;

- припинення експлуатації неглибоких водоносних горизонтів (ліквідація колодязів);
- високий рівень техногенного навантаження на територію міста, що викликане промислово-міською забудовою.

Інвестиції у будівництво систем інженерного захисту від підтоплення території міста за останні роки становили незначний відсоток потреби, з яких основна частина спрямовувалася на ліквідацію наслідків підтоплення.

На освоєваних ділянках територій не здійснюються заходи із запобігання розвитку процесу підтоплення.

Нормативно-правова база з питань підтоплення територій недостатня і не може повною мірою забезпечувати розв'язання проблеми.

III. Проєкт відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок Південний Буг, Кудрянка, Плоска

Проєкти відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок розроблені із урахуванням встановлених прибережних захисних смуг річки Південний Буг, Кудрянка, Плоска, на підставі Рішення виконавчого комітету Хмельницької міської ради народних депутатів від 11.04.1996 р. № 881, з дотриманням вимог статей 60, 61 Земельного кодексу України та статей 80, 87 Водного кодексу України щодо прибережних захисних смуг, водоохоронних зон.

Для відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану р. Плоска в м. Хмельницький проєктом передбачені наступні заходи:

1. Розчистити русло річки від намулу і сміття на довжині 890 м.
2. Ліквідувати джерела забруднення річки побутовими стоками.
3. Контроль за обмеженим господарюванням в прибережній захисній смузі річки.
4. Ліквідувати застій води, забезпечити своєчасний відвід побутового стоку із річки, особливо в маловодний період, через скидний колектор.
5. Забезпечити проточний режим озер парку ім. М. Чекмана.
6. Провести реконструкцію дренажного скидного колектора.

Для цього проєктом передбачається:

- очистка і промивка існуючого дренажного колектора,
- ремонт існуючих оглядових колодязів,
- будівництво з'єднувальних колекторів із оглядовими колодязями на них,
- від'єднання дощових колекторів від дренажного,
- будівництво вхідного і вихідного оголовків колектора,
- будівництво переходу колектором через вул. Кам'янецька,
- будівництво підпірних регулюючих споруд на р. Плоска і на каналі,
- благоустрій ділянки будівництва.

Для розчистки річки Південний Буг та водовідвідних каналів проєктом передбачається:

1. розчистити русло річки протяжністю 7,1 км від вул. Трудової до східної об'їзної
2. ремонт підпірної споруди.
3. капітальний ремонт відкритих водовідвідних каналів (розчистка каналів загальною протяжністю 9,8 км та ремонт трубчастих переїздів).

Для розчистки русла річки Кудрянка проєктом передбачено наступні заходи:

- розчистити русло річки Кудрянка протяжністю 8,15 км. в межах м. Хмельницький Хмельницької області.

Для цього необхідно:

1. провести попередньо культуртехнічні роботи в межах проходження будівельної техніки та на відкосах русла.
2. здійснити розчистку русла річки Кудрянка від намулу, завалів, відкладів, закладення укосів – 2,5 м.

IV. Проєкт будівництва мережі дощової каналізації на території м. Хмельницького

Для створення мережі дощової каналізації у мікрорайонах м. Хмельницького проєктом передбачається:

Будівництво колектора дощової каналізації від вул. Заводської до р. Південний Буг у м. Хмельницькому.

Будівництво колектора дощової каналізації від вул. Красовського до вул. Проскурівської у м. Хмельницькому.

Будівництво дощового колектора по Старокостянтинівському шосе від вул. Шевченка до вул. Прибузької у м. Хмельницькому.

Будівництво (капітальний ремонт) дощової каналізації на вул. Проскурівського підпілля (від вул. Плоскої до будинку № 112) у м. Хмельницькому.

Капітальний ремонт дощової каналізації на вул. Зарічанській (від вул. Перемоги до вул. С. Бандери) у м. Хмельницькому.

Капітальний ремонт дощової каналізації на вул. Кошевого, вул. Черняхівського, провулку та проїзді Козацькому у м. Хмельницькому.

Будівництво насосної станції та мереж дощової каналізації на провулку Кошового у м. Хмельницькому.

Капітальний ремонт дощової каналізації на вул. Старокостянтинівське шосе від вул. Мельникова до водовідвідного каналу у м. Хмельницькому.

Перевлаштування перетину водовідвідного каналу з мереж побутової каналізації в районі вул. Трудової у м. Хмельницькому.

Будівництво колектора дощової каналізації під залізничними коліями на провулку Козловського у м. Хмельницькому.

Для регулювання рівня води у річках міста передбачається:

Будівництво шлюзу-регулятора на р. Південний Буг за вул. Трудовою у м. Хмельницькому.

Капітальний ремонт шлюзного мосту на вул. Кам'янецькій у м. Хмельницькому.

Будівництво гідропороди для регулювання рівня та пропуску води р. Південний Буг в районі вул. Західно-Окружної у м. Хмельницькому.

Будівництво акумулюючого ставка для накопичення дощових вод в мікрорайоні Озерна між вул. Озерною та вул. Гайдамацькою у м. Хмельницькому.

Будівництво акумулюючого ставка для накопичення дощових вод в мікрорайоні Озерна між вул. Січових стрільців та вул. Лісогринівецькою у м. Хмельницькому.

Будівництво очисних споруд для очищення зливових, дощових і талих вод в м. Хмельницькому від вул. Кам'янецькій до вул. Трудової.

Реконструкція колектора на витоках зливової каналізації від вул Кам'янецької до вул. Свободи в районі вулиці Прибузької.

V. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Організація та виконання Програми покладається на управління комунальної інфраструктури Хмельницької міської ради Управління забезпечує щоквартальний моніторинг виконання заходів Програми.

Контроль за виконанням даної Програми здійснює постійна комісія міської ради з питань житлово-комунального господарства, приватизації та використання майна територіальної громади міста.

VI. Очікувані результати виконання програми

Виконання Програми дасть змогу:

реалізувати Проєкт відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок Південний Буг, Кудрянка, Плоска;

Реалізувати Проєкт будівництва мережі дощової каналізації на території м. Хмельницького;

зменшити обсяги забруднення річок побутовими стоками та побутовими відходами; забезпечити максимальне відновлення мережі дощової каналізації з метою уникнення підтоплень мікрорайонів міста;

покращити благоустрій та санітарний стан міста;

покращити стан навколишнього природного середовища.

VII. Фінансове забезпечення виконання Програми

здійснюватиметься за рахунок:

- коштів бюджету Хмельницької міської територіальної громади;
- коштів фонду охорони навколишнього природного середовища;
- коштів державного бюджету;
- коштів бюджету Хмельницької обласної державної адміністрації.

Додатки до Програми:

1. Паспорт Програми
2. План заходів з реалізації Програми

Секретар міської ради
В. о. начальника управління
комунальної інфраструктури

Віталій ДІДЕНКО

Василь КАБАЛЬСЬКИЙ

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

Ініціатор розроблення Програми	Хмельницька міська рада
Розробники Програми	Управління комунальної інфраструктури Хмельницької міської ради
Законодавча база розроблення програми	Закон України від 21.05.1997 №280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» Закон України від 25.06.1991 р. №1264-ХІІ «Про охорону навколишнього природного середовища»
Підстава для розроблення програми	Підставою для розроблення Програми є наявні проблеми із екологічним станом річок та підтопленням окремих ділянок на території м. Хмельницького, розв'язання яких потребує залучення коштів державного, обласного та місцевих бюджетів, а також коштів інших джерел, не заборонених законодавством Рішення сесії від 21.04.2021 № 69 «Програма охорони довкілля Хмельницької міської територіальної громади на 2021-2025 роки»
Мета і основні завдання програми	<i>Мета Програми</i> – відновлення гідрологічного режиму річок, ліквідація підтоплень окремих територій м. Хмельницького та створення безпечних умов життєдіяльності населення. <i>Завдання Програми</i> – Фінансування берегоукріплюючих та регулюючих робіт на річках, відновлення існуючих та будівництво нових гідротехнічних споруд
Основні заходи програми	Захід 1. Роботи з розчистки русел річок та берегоукріплюючі роботи на річках та протоках; Захід 2. Відновлення існуючих та будівництво нових гідротехнічних споруд, каналів та водостоків; Захід 3. Капітальний ремонт існуючих та будівництво нових скидних колекторів.
Відповідальний виконавець Програми	Управління комунальної інфраструктури Хмельницької міської ради

Термін реалізації Програми	2022 – 2026 роки
Фінансове забезпечення програми	Фінансування програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Хмельницької міської територіальної громади, а також залучених коштів обласного, державного бюджетів та інших незаборонених чинним законодавством.
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми тис. грн, усього, у тому числі:	На 2022 – 2026 роки – 316 808,00 тис. грн.
коштів місцевого бюджету	95 808,000 тис. грн. *
коштів обласного, державного бюджету та інших джерел	221 000,000 тис. грн. **
Додатки до програми	Додатки до програми 1-2 є її невід’ємною частиною

* Визначається щорічно при затвердженні (уточненні) показників бюджету Хмельницької міської територіальної громади та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

** Уточняється щорічно при затвердженні (внесенні змін) показників обласного чи державного бюджетів, інших джерел.

В. о. начальника управління
комунальної інфраструктури

Василь КАБАЛЬСЬКИЙ

Додаток 2
до Програми

План заходів з реалізації Програми розбудови мережі водовідвідних колекторів, каналів та водостоків (розчистка річок Південний Буг, Кудрянка, Плоска, капітальний ремонт та будівництво нових водовідвідних колекторів, каналів та водостоків у м. Хмельницькому для приймання і водовідведення дощових і снігових стічних вод у водні об'єкти м. Хмельницького та Хмельницької області)

Зміст Заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн.					
				2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.	2026 р.	Разом
Реконструкція скидного колектора та розчистка р. Плоскої з метою відновлення гідрологічного режиму та санітарного стану у м. Хмельницькому	2022-2026	Управління комунальної інфраструктури	Кошти бюджету Хмельницької МТГ, кошти державного бюджету	29 000,00	13 400,00	-	-	-	42 400,00
Капітальний ремонт, розчистка річки Південний Буг та водовідвідних каналів від вул. Трудової до Східної об'їзної у м. Хмельницькому	2022-2026	Управління комунальної інфраструктури	Кошти бюджету Хмельницької МТГ, кошти обласного бюджету			7 718,00	10000,00		17 718,00
Капітальний ремонт, розчистка русла річки Кудрянка в межах м. Хмельницький	2022-2026	Управління комунальної інфраструктури	Кошти бюджету Хмельницької МТГ, кошти державного бюджету		7 000,00	3 500,00			10 500,00

Будівництво шлюзу-регулятора на р. Південний Буг за вул. Трудовою у м. Хмельницькому	2022-2026	Управління комунальної інфраструктури	Кошти бюджету Хмельницької МТГ, кошти державного бюджету			2 300,00			2 300,00
Капітальний ремонт шлюзного мосту на вул. Кам'янецькій у м. Хмельницькому	2022-2026	Управління комунальної інфраструктури	Кошти бюджету Хмельницької МТГ, кошти державного бюджету		1 800,00				1 800,00
Будівництво гідропороди для регулювання рівня та пропуску води р. Південний Буг в районі вул. Західно-Окружної у м. Хмельницькому	2022-2026	Управління комунальної інфраструктури	Кошти бюджету Хмельницької МТГ, кошти державного бюджету		1 500,00	1 500,00			3 000,00
Будівництво акумулюючого ставка для накопичення дощових вод в мікрорайоні Озерна між вул. Озерною та вул. Гайдамацькою у м. Хмельницькому	2022-2026	Управління комунальної інфраструктури	Кошти бюджету Хмельницької МТГ, кошти обласного бюджету		10 000,00	5 000,00			15 000,00
Будівництво акумулюючого ставка для накопичення дощових вод в мікрорайоні Озерна між вул. Січових	2022-2026	Управління комунальної інфраструктури	Кошти бюджету Хмельницької МТГ, кошти обласного бюджету				5 000,00	10 000,00	15 000,00

вул. Кошового, вул. Черняхівського, провулку та проїзді Козацькому у м. Хмельницькому	2022- 2026	Управління комунальної інфраструкту ри	Кошти бюджету Хмельницької МТГ	950,00					950,00
Будівництво насосної станції та мереж дощової каналізації на провулку Кошового у м. Хмельницькому	2022- 2026	Управління комунальної інфраструкту ри	Кошти бюджету Хмельницької МТГ		2 000,00	2 100,00			4 100,00
Капітальний ремонт дощової каналізації на вул. Старокостянтинівс ьке шосе від вул. Мельникова до водовідвідного каналу у м. Хмельницькому	2022- 2026	Управління комунальної інфраструкту ри	Кошти бюджету Хмельницької МТГ		1 300,00				1 300,00
Перевлаштування перетину водовідвідного каналу з мереж побутової каналізації в районі вул. Трудової у м. Хмельницькому	2022- 2026	Управління комунальної інфраструкту ри	Кошти бюджету Хмельницької МТГ	1400,0	1000,00				2 400,00
Будівництво колектора дощової каналізації під залізничними коліями на провулку Козловського	2022- 2026	Управління комунальної інфраструкту ри	Кошти бюджету Хмельницької МТГ		3000,00	3000,00	2000,00		8 000,00
Капітальний ремонт – улаштування закритих водостоків через вул. Геологів, проїзд	2022- 2026	Управління комунальної інфраструкту ри	Кошти бюджету Хмельницької МТГ, кошти	8000,00	10 000,00	12000,00	12000,00	8000,00	50 000,00

Козловського в м. Хмельницькому			обласного бюджету, кошти державного бюджету, кошти інших джерел, не заборонених законодавством						
Капітальний ремонт – улаштування закритих водостоків на вул. Зарічанській (від буд. № 9 до вул. Перемоги) в м. Хмельницькому	2022-2026	Управління комунальної інфраструктури	Кошти бюджету Хмельницької МТГ			1500,00	1300,00		2 800,00
Капітальний ремонт – улаштування закритих водостоків на вул. Зарічанській (від вул. Свободи до буд. № 7) в м. Хмельницькому	2022-2026	Управління комунальної інфраструктури	Кошти бюджету Хмельницької МТГ	2200,00	1500,00	1500,00			5 200,00
Будівництво каналізаційних мереж в мікрорайоні «Озерна» в м. Хмельницькому	2022-2026	Управління капітального будівництва	Кошти бюджету Хмельницької МТГ, кошти обласного бюджету, кошти державного бюджету, кошти інших джерел, не заборонених законодавством	10000,00	5 000,00	10000,00	15000,00	24300,00	64 300,00

Будівництво очисних споруд для очищення зливових, дощових і талих вод в м. Хмельницькому від вул. Кам'янецькій до вул. Трудової	2022-2026	Управління комунальної інфраструктури	Кошти бюджету Хмельницької МТГ, кошти обласного бюджету, кошти державного бюджету		5000,00	15000,00	20000,00	16490,00	56 490,00
Реконструкція колектора на витоках зливової каналізації від вул Кам'янецької до вул. Свободи в районі вулиці Прибузької	2022-2026	Управління комунальної інфраструктури	Кошти бюджету Хмельницької МТГ					1200,00	1200,00
ВСЬОГО				57 400,00	63 500,00	65 118,00	68 600,00	62 190,00	316 808,00

В. о. начальника управління
комунальної інфраструктури

Василь КАБАЛЬСЬКИЙ